

LBRIS

We know
books

Dan Ivan (n. 1958) a absolvit Liceul „Sfântul Sava” din București. A urmat cursurile Facultății de Medicină și Farmacie „Carol Davila”, pe care le-a încheiat în 1984. A profesat ca medic timp de opt ani. Apoi a străbătut o lungă carieră de corporatist în domeniul farmaceutic. Din 2016, s-a stabilit în Carintia, Austria. A debutat în poezie cu volumul *Pe străzi. Harap-Alb* (2017). Romanul *Mila 23*, apărut în 2019 la editura Nemira, reprezintă debutul său în proză.

Dan Ivan CAMAȘA **Dan Ivan** ROSIE

LETRAS
Promovăm autorii români

1

Ieri i-a speriat pe toți. Tristano, trăpașul olandez adus de nici o lună la Udine, s-a smucit și l-a aruncat din șa peste bolovanii de dincolo de gardul scund al conacului. Enzo și Lodovico, verii și bunii lui tovarăși de joacă, i-au povestit că a zăcut inconștient preț de câteva ore în patul unde îl aduseseră înfrigurate Domnișoara și mamă-sa, bâiguind când și când vorbe fără noimă: cămașa, cămașa roșie... dați-mi cămașa roșie... la ataaac... jos... jos... lasă-te jos! Seara, până să ajungă doctorul Badanni, compresele cu gheață și apă rece i-au limpezit fruntea și tâmplele. E-n regulă acum. E dimineață probabil și s-a trezit. De fapt, nu mai doarme de mult, lame mici de cuțit îi intră în coaste când uită de căzătura din ajun și respiră prea adânc. Are pleoapele strânse și așteaptă cu fața la

perete, nemișcat, pașii grei ai bunicului pe podeaua de lemn. N-a auzit ușa, dar cizmele lui negre lovesc ritmic lemnul dur de stejar. E un zgomot plăcut. Încearcă să ghicească unde s-a oprit și către ce pat privește. Îi mai lasă să doarmă?

Mijește ochii mirat și din ce în ce mai clar vede o țevă ruginită în locul unde aseară atârna desenul lui cu Tristano.

— Deșteptarea, animale împuțite! Vreți să vă umflați de somn? Păi, stați că vă umflăm noi imediat!

„Românește?!“

Se întoarce îngrozit: pfui, vede cizmele negre și se liniștește oarecum. Ooh, dar asta ce-i? Multe, multe fierătării vopsite în gri și verde, paturi metalice de campanie, suprapuse până-n tavan, stau asmuțite asupra lui, gata-gata să se prăvălească.

— Mama voastră de pungași nenorociți! Ați venit la hotel aici?!

— Alinierea la capul patului! zbiară din rărunchi altă voce.

E fără grai, uluit...

— Domnule agent-șef, ia uite, domn'e, la ăsta cum stă tolănit! Așa-ți faci tu treaba?... Aaah, dar buon

giorno, signor Martinelli, ați dormit bine?! Vă simțiți bine la noi?...

— ...

— Se holbeaza ca boul! Ia mai dați-i niște bastoane peste buci ca să priceapă cum e cu salutul și cu programul. Și desigur... cum e cu ospitalitatea românească, macaronar împuțit!

Jap, jap!

Închisoarea Rahova. Singur în celulă

2

O bună bucată de vreme, lui Davide Martinelli nu i-a fost prea clar motivul pentru care fusese arestat și aruncat în temniță, mai întâi la Rahova, apoi la Jilava. Totul a început pe Calea Victoriei, într-o după-amiază caldă de mai, pe când se plimba conștiincios prin fața Palatului Regal din București. În ultimul timp, mersul pe jos până la atelierul de sculptură din Lipsani devenise un obicei necesar care îi limpezea puțin gândurile de peste zi, sau mai curând i le amorțea pe cele neimportante, era aproape plăcută senzația asta și o mai trăise doar în sălile de concert, când muzica de jazz îi acapara auzul, atenția, mintea pe de-a-ntregul, și-abia atunci, undeva departe în adânc, un fir pâlپâit

rămas liber, un singur gând nealterat de alți stimuli pornea să crească urmându-și cursul nestingherit; până să înceteze melodiile, firul ăsta, devenit în cele din urmă un fundal, izbutea să pună ordine în idei și să stabilească prioritățile.

Acum, pe trotuarul de asfalt, muzica fusese înlocuită de zgomotul slab al pantofilor, pășea rar și un pic apăsător, într-o cadență ce ar fi trebuit să acopere tumultul ultimelor luni, al ultimelor zile, ca și cum totul era întins la picioarele lui, iar el nu avea decât să niveleze plaja asta lungă de asfalt cu propriile tălpi și toate necazurile ar fi dispărut ca prin farmec, doar chipul lui Fabio, ca un semafor dereglat, îi apărea când și când în minte, estompat, albicios, pâlپând fără zgomot, nu-l mai văzuse pe Fabio de câteva zile, poate chiar de câteva săptămâni, nu mai izbutea să își aducă aminte, dar îi lipseau verva lui molipsitoare, nepăsarea, nesăbuința.

Ajuns în dreptul Bisericii Kretzulescu, i s-a părut că cineva aleargă în spatele lui și a dat să facă un pas lateral ca să îi lase loc celui grăbit, dar nu a apucat decât să ridice privirea din pământ, suficient cât să mai vadă cum, răsăriți de nicăieri, niște vlăjgani în

uniforme negre și cu cagule trase pe chip se năpustesc către el răcnind de-a valma:

- Staa!
- Stai pe loc!
- Culcaaat!
- Culcaat, imediat!

Oricum, Davide Martinelli nu deslușise cuvintele năvălitorilor, nici nu realiza că îi erau adresate, se aștepta să îi vadă trecând mai departe cu furia lor precum o cireadă de vite sălbatice stărnite din senin, gonind bezmetice către o țintă neștiută, da, să treacă de el, iar el să își poată relua cadența pașilor și gândurile întrerupte.

Din nefericire, doar câteva secunde mai târziu era doborât cu violență, strigătele continuau încă în jurul lui, ajunse parcă din curtea unei cazărmi îndepărtate, dar el nu reușea să mai fie atent la ele, într-un soi de abandon mai degrabă decât stupefact își simțea obrazul strivit de caldarâmul aspru, un genunchi apăsător brutal pe grumaz și pe tâmplă îi țintuise capul pe trotuar, corpul întreg îi era prins acum în niște clești puternici și eficienți și nu își mai putea clinti nici un mușchi, de fapt nici nu își dorea să se miște în vreun fel, doar pleoapele le închisese încet și aștepta

resemnat o continuare, oricare ar fi fost ea, îl dureau cumplit umerii, mâinile răsucite la spate și încheieturile strânse în metalul rece al cătușelor, și cu toate astea singurul gând care îi venea în clipa aceea în minte ducea tot la Fabio, oare ce-ar spune Fabio să îl vadă întins cât era de lung pe asfalt, probabil că dacă l-ar privi acum i-ar spune că arată ca un gândac mare și ciudat prins într-un insectar prăfuit, un insectar urban grotesc și cam neîngrijit de altfel. Deschisese ochii.

Apoi, ca niște tunete dureroase prăvălite în sacadă, câteva lovituri puternice și din nou întunericul.

*

Curios lucru, dar nu era indignat de nedreptatea care i se făcea, mai văzuse arestări de operetă mai mult sau mai puțin abuzive, cu zecile, era epoca lor în România și orice concurență politică, financiară sau chiar sentimentală putea trimite aproape pe oricine în spatele gratiilor.

În rarele momente de luciditate se gândea mirat că în cazul lui vodevilul nu prea a avut spectatori, fuseseră cei câțiva trecători din după-amiaza arestării și

cam atât. Ba chiar avea să afle cu totul întâmplător după mult timp că nici presa și nici măcar site-ul DNA¹ sau al procuraturii nu suflaseră o vorbă despre el sau arestarea lui.

Un imens gol interior din care dispăruseră sunele, mișcarea, gândul, asta era tot ce mai simțea, o peșteră întunecată și rece care se căscase ireversibil înăuntrul lui, în jurul lui, și creștea încet în înălțime, depărtându-se de el de fiecare dată când întindea mâinile băjbâind să-i atingă plafonul; într-o zi, ca un caraghios, chiar a verificat lucrul ăsta și s-a cățărat pe tablă șubredă a patului metalic, în van însă, părea că se mută mai sus, și mai sus, apoi a renunțat la a stabili contururi, margini, limite de orice fel, se mulțumea cu durerea blajină pe care nu o mai putea conține, un soi de amărăciune inexplicabilă, străină, care parcă nici nu mai era a lui, era a zecilor, sutelor, miilor de oropsiți pe care îi bănuia în preajmă, simțea pentru ei, de fapt în locul lor, și privea prostit cum se revărsa din el molcomă ca o ceață gălbuie și grea până pe pardoseala de ciment, apoi în toată celula, înaintând pe sub uși și mai departe pe coridoare, simțea că a

¹ Direcția Națională Anticorupție

intrat peste tot, că poate astfel ajunge oriunde își dorește... Oare? Hmm, în orice caz treaba asta nu îi reușea chiar orișicând și-ar fi dorit. Nu. Nu zi de zi, nu, ci rareori, doar rareori....

Într-o seară, târziu după stingere, când coridorul a amuțit pe de-a-ntregul, o umbră s-a mișcat în colțul camerei. Așezat de-a curmezișul patului și înfășurat în pătura ponosită și aspră ca într-o mantie primitivă, Davide stătea nemișcat de minute întregi, cu genunchii strânși la piept, călcâiele goale îi erau afundate în adâncitura saltelei și, deși începuse să simtă cum îl cuprinde răcoarea, continua să rămână cu spatele lipit de zidul rece al celulei. Scruta cu teamă întunericul, aștepta încordat să se întâmple ceva, nu distingea mare lucru, dar i s-a părut că o coamă de păr lucește slab lângă ușă.

– Fabio?

Nici un sunet.

– Fabio, tu ești?

Din nou un freamăt lângă ușă.

– Tu ești? Vorbește! Cum ai ajuns aici, te-au arestat și pe tine?

– Te salut, prietene, asta chiar nu e important acum. N-avem prea mult timp la dispoziție.

Da, el era, ce ușurare, era Fabio cu vocea lui caldă, de când nu-l mai auzise, venise la timp ca să îi dea un strop de liniște, de siguranță.

– Au aflat de raidurile noastre? Spune-mi, de când ești aici ?

– Doar ce am sosit! Dar lasă asta. Ascultă, am venit să îți spun că nu mai poți continua în felul ăsta, trebuie să te hrănești ca să poți rezista, nu vezi în ce hal ai ajuns?

– Dac-ai ști ce lături ni se dau aici! Și ce apă! Infectă!

– Să nu aud! De mâine, orice ți-ar da, meniu complet ! Nu mai refuzi nimic, ne-am înțeles? Uite, până una-alta, mestecă bucata asta de pâine. Pâine albă cum îți place ție... Așa... Însă cel mai important e să le dai ceea ce vor!

– Dar ce anume? Nu înțeleg la ce te referi! Nu mi-a cerut nimeni nimic!

– Nici eu nu știu. Dar gândește-te! Gândește-te bine la tot ce ți s-a spus în tot acest răstimp.

– O să mă mai gândesc, promit, dar până acum nu am găsit nimic.

– Bine, în regulă acum! În clipa asta ai mare nevoie de odihnă, dragul meu, hai pune capul jos, gata, culcă-te, dormi!

*

Când a deschis ochii a doua zi, nici urmă de Fabio, era din nou singur în celulă, înfășurat încă în pătura lui aspră, cum oare ajunsese omul ăsta până la el în toiul nopții, sau, ia stai, să fi fost totul o simplă nălu-cire? Dar nu, nu, uite: firimituri mari de pâine mai rămăseseră răzlețe pe cearșaful îngălbenit. Deci Fabio chiar fusese acolo, era sigur acum și avea să îi asculte toate îndemnurile neabătut.

Închisoarea Rahova

3

- Ce s-a mai întâmplat, frăție?
- Să trăiți, dom' comandant, permiteți să raportez!
- Măi Vasile, tot pe stil vechi ai rămas, acum sunt director, nu mai sunt comandant, măi omule, ia zi!
- Păi, dom' doctor Ionescu e pe hol și ar vrea să vă vorbească.
- Bine, spune-i să intre!
- 'Țeles, să trăiți!
- Salutare, doctore, ia loc, te rog! Ia spune, care e problema?
- Bună dimineața, domnule director! Nu știu cum să încep... Ne cunoaștem de multă vreme și cred că pot să vorbesc deschis, nu-i așa?

– Da' se poate, doctore? Bineînțeles! Suntem împreună pe baricadă de cât timp... de mai bine de 20 de ani, ce naiba!

– Este vorba de Martinelli, de italianul de la „specială“, îl știți, nu?

– Da' normal, sigur că îl știu, ce-i cu el?

– Domnule director... Sunt conștient că am mai încălcat noi protocoalele, am mai închis câte un ochi la câte o bătăută sau la alte chestii de genul ăsta, dar aici, în cazul ăsta, riscăm să avem mari probleme. Nu-i bai că e plin de păduchi, ăsta ar fi ultimul lucru la care să mă uit și oricum putem rezolva ușor, dar omul nostru pare că o încasează sistematic, deși e la izolare. Am apucat să vorbesc puțin cu el în primele zile și l-am consultat... în paranteză fie spus româna lui e impecabilă... părea relativ în regulă și am pus ușoara lui confuzie pe seama șocului obișnuit provocat de arestare.

– Stai, stai nițel, doctore, adică ce vrei să zici?

– Nu l-am vizitat foarte des, dar ieri l-am găsit extrem, extrem de slăbit și confuz de-a binelea. Mi s-a spus că de trei zile nu s-a mai atins de mâncare, iar după cât era de deshidratat, probabil că nici măcar apă nu mai băuse. Acuma, fără să fiu

psihiatru, privind înapoi, aș zice că încă de când a ajuns aici Martinelli se găsea într-o fază de depresie profundă, deci cred că e vorba de ceva mai vechi, mult mai vechi. L-am luat cu binișorul și i-am vorbit încercând să aflu dacă a urmat vreodată vreun tratament, ceva, dar individul e apatic, fără reacție, aproape inert. Sincer, mi-e teamă că ar putea face un gest disperat...

– 'Tu-î ceapa mă-sii, doctore, știi câte telefoane am pe săptămână pentru dobitocul ăsta? Și să nu crezi cumva că de la vreun prieten de-ai lui! Nu!... Știi măcar de ce anume este acuzat, pentru ce e aici?

– ...

– Atunci las-o naibii de treabă și scrie-ți raportul cum trebuie, așa cum ai făcut-o ani de-a rândul!

– Directore, înțelege-mă, știu că nu suntem la vreun pension, dar vreau doar să mă asigur că nu vom avea împreună mari neplăceri. Nu știam de telefoane, dar până acum nu s-au interesat de el, din câte cunosc, nici rude, nici avocați, nimeni. Spre binele nostru, aș zice.

– Și ce-ai vrea, mă rog, să fac eu, doctore?!

– Dacă îmi dați voie, eu o să mă străduiesc să îl pun pe picioare în câteva zile. Dar după aceea vă recomand un transfer! Am verificat, este la noi de